

Tisztelt Címzettek!

Fontos állomásához érkezett az a társadalmi egyeztetés-sorozat, amelynek célja, hogy a Liget Budapest Projekt részét képező tájépítészeti feladatok megvalósítása, a Városliget parkrészeinek megújítása során figyelembe vehessük a Liget-használók javaslatait.

Az egyeztetések során számos, a Liget használatában érintett, vagy azzal kapcsolatos szakértelemmel, feladattal, érdeklődéssel bíró érdekvédelmi, gazdasági és civil szervezet, intézmény, szakmai közösség fejtette ki véleményét és fogalmazta meg javaslatait. A társadalmi párbeszéd fórumain – köztük a prof. dr. Persányi Miklós miniszteri biztos által életre hívott Liget Park Fórumokon, az ezekhez kapcsolódó tematikus találkozók, és a Garten Studio által lefolytatott egyeztetéseken – sokan éltek a lehetőséggel, így nagyszámú, összesen 558 észrevétel, javaslat, kívánság érkezett a Városliget parkjának fejlesztésével kapcsolatban.

A társadalmi párbeszédben való aktív részvételét, javaslatait ezúton is köszönjük; biztosak vagyunk benne, hogy a Városliget ezek által is jobb, kellemesebb, többeknek tetsző, többeket szolgáló hely lehet majd.

Az elmúlt hetekben a végleges tervek elkészítéséért felelős szakemberek minden egyes javaslatot – köztük az Önökét is – alaposan áttanulmányoztak, megfontoltak és megvizsgáltak, és minden esetben igyekeztek lehetőséget találni arra, hogyan lehetne azt beilleszteni a végleges tervekbe. Ez természetesen nem mindig sikerülhetett, tekintettel az egyes Liget-használó csoportok gyakran egymással ellentétes, vagy egymást kizáró ötleteire, elképzeléseire, és a terület fizikai korlátaira.

A munka a napokban zárult le, így eljött az ideje annak, hogy mindenkinek, aki az egyeztetések során megtisztelt bennünket a véleményével, érdemben választ adjunk arra, javaslatait bele tudjuk-e illeszteni a végleges tervekbe, és ha igen, milyen módon.

A 2016.11.02-án, a Lurdy Házban (Budapest, Könyves Kálmán krt. 12-14., 1097) tartott személyes egyeztetésen az alábbi javaslatok és észrevételek hangzottak el, melyekre a Városliget Zrt.-vel egyeztetett válaszunkat alább közvetlenül a felvetéseket követően olvashatja:

2.1 Javaslat:

„Várostartó fajtákat kell választani. (erről anyagot kaptunk, ami közegészségügyi szempontból bővült)”

Válasz:

A tervezési területet határoló utak és egyes belső útszakaszok szennyező hatása miatt alapvető koncepciónk a várostűrő fajok alkalmazása, főként az egyes megújítandó és új fasorok esetében, amelyeknek megfelelő élettér biztosítása a cél az útpályák leszűkítésével, és az út menti zöldsávok kiszélesítésével. A tervezés során törekszünk arra, hogy a betervezett növények a környezeti igényeiknek megfelelő térbe kerüljenek, így az alkalmazásra kerülő növények túlnyomó részt várostűrő fajok lesznek.

2.2 Javaslat:

„Ha megbontódik a mikroklíma, koronaszáradás, páratartalom csökkenése, az aljnövényzet ritkítása miatt lép fel, ami évek után javul csak.”

Válasz:

A Városligetből az aljnövényzet jelen állapotában szinte teljesen hiányzik, melynek oka a lombkorona sűrű záródása miatti fényszegénység és a fenntartás során a közbiztonsági szempontok alapján tett ritkítások. A tervezés során bővíteni fogjuk a különféle fajokból álló aljnövényzetet a területen, és lehetőségeink szerint törekedni fogunk a jelenlegi aljnövényzet megtartására.

2.3 *Javaslat:*

„Szakember bevonása javasolt, aki a talaj tápanyagtartalmát illetve vízviszonyokat vizsgálja.”

Válasz:

A Liget Budapest Projektnek köszönhető parkrehabilitáció során a tervezési munkálatok hangsúlyos része a felszín alatti vizek hidrodinamikai modellezése. A fejlesztés előkészítő szakaszában számos tanulmány és vizsgálat készült természetesen, melyek a tervezés során felhasználásra kerülnek. A tervezési folyamatban részt vettek a felvetésnek megfelelő szakemberek, mind a talajvizsgálatok, mind a terület talajvíz viszonyainak vizsgálata és a teljes vízstratégia kialakítása tekintetében.

2.4 *Javaslat:*

„Javasolt egzóta növények használata, amelyek túriák a városi klímát: bonos társulások tervezése, amelyeket egzóta fajokkal egészítenek ki.”

Válasz:

A tervezés során egyik fő célunk, hogy a Városliget egyes részeiben és egészében is gazdag biodiverzitással bíró területté váljon, ennek érdekében a fafajok, a cserjék, a gyepesítés, a lágyszárú dísznövények telepítése során honos, a termőhelynek megfelelő, vagy nem honos, de a termőhelynek megfelelő, de semmiképpen sem inváziós hajlamú fajok, változatok, formák alkalmazását tekintjük feladatunknak. Az erdészeti szemléletű és a kertészeti célú telepítések összhangját úgy kívánjuk megteremteni, hogy a növények hosszú életűek, kiváló termőképességűek legyenek, és az összhatás is harmonikus legyen, azaz ötvözzük a klíma- és egyben növényzeti zónához igazodó, és az abban a legjobb növekedést mutató fafajok és az azzal megközelítően azonos produkciószintet létrehozó egzóta fajok telepítését. Vannak emellett olyan részterületek, mint például többek között a Kis Botanikus Kert és a Vajdahunyadvár környezete, ahol jóval több nemes egzóta telepítését tervezünk; e területek dendro-botanikai telepítési terveit dendrológus munkatársak bevonásával készítjük.

2.5 *Javaslat:*

„Látványelemként használni a Széchenyi fürdő ivócsarnok környékét.”

Válasz:

A 20. század elején épült fel a Széchenyi fürdő épülete, melynek közvetlen szomszédságában a 20. század derekán építették fel a Szent István-forrás nevezetű pavilont, valamint egy 12 m átmérőjű, faragott kőperemmel ellátott medencét és egy bronz szökőkutat is létesítettek. Napjainkra a pavilon és a medence környezetének állapota leromlott, ezért a tervezés során

mindenképpen számolunk ennek a területnek a felújításával, melyet egy reprezentatív vizes tematikájú területként szeretnénk fejleszteni.

2.6 Javaslát:

„A talajvíznek valószínűleg magas a klórtartalma, vizsgálatot igényel. Meg kell találni a Duna rétegvízét az öntözéshez és ennek pufferolásához a tórendszer egy részét lehetne használni, a termálvíztől elkülönítve”

Válasz:

A terület öntözőrendszerének tervezése során természetesen megvizsgáljuk a vízminőséget illetve valamennyi jogszabályban meghatározott vízbázis felhasználásának a lehetőségét is felmérjük.

2.7 Javaslát:

„Növényalkalmazásnál a hidrogeológiai térképet figyelembe kell venni.”

Válasz:

A növényalkalmazás tervezése során mindenképpen figyelembe fogjuk venni.

2.8 Javaslát:

„Az intenzív zöldfelületeken automata öntözőrendszer szükséges.”

Válasz:

A parkban intenzíven kialakított zöldfelületek természetesen automata öntözőrendszerrel lesznek ellátva.

2.9 Javaslát:

„Régi vezetékek kiiktatása (öntözőrendszernél).”

Válasz:

A parkban kialakítandó öntözőrendszer hálózata javarészt új elemekből fog felépülni, a régi hálózat megszüntetésével számolunk a tervezés során, a Városligeti Építési Szabályzattal összhangban: „a meglévő közművek megszüntetésekor a feleslegessé vált közművezeték, közműlétesítményt el kell bontani, amennyiben a bontási munkálatok nem veszélyeztetik a meglévő faállományt.”

2.10 Javaslát:

„A park teljes vízciklusának az integrált tervezése szükséges minden adottság figyelembe vételével: a tavakba befolyó termálvíz, maga a tórendszer, csapadékvíz, épületek és építmények víz-outputja, záportározók kialakítása, növények párologtatása és talajvíz túrése, talajvíz mozgása stb.”

Válasz:

A Városliget vízforgalma és a komplex hidrogeológiai tervezése a Liget szintű vízstratégia része. A vízstratégia célja, hogy a Városliget területén a víz minden előfordulási formájára és a

lehetséges vízhasználatok mindegyikére kiterjedően vizsgálja, tervezze és szervezze a víz felhasználását úgy, hogy az környezettudatosan hasznosítható legyen. Egyik fő célja a területet elhagyó vizek minimalizálása, melyhez elengedhetetlen a fent említett javaslat minden elemének körültekintő vizsgálata.

2.11 Javaslat:

„Hasznosítani lehetne a meleg termálvizet. Meghagyni trópusi területnek a felső tórészt (a magas és állandó víz hőmérséklet miatt), Vagy sószerű-sópárló tó kialakítása, hogy az alsó tó vizét öntözésre lehessen felhasználni. Ennek kezelésére is alkalmas növények telepítésével.”

Válasz:

A tervek szerint a termálvíz hőtartalma hasznosításra kerül, aminek a tervezése már folyamatban van. A parktervezés során vizsgáljuk a használt termálvíz öntözési célú felhasználásának lehetőségét is.

2.12 Javaslat:

„Domborzat kialakításával záportározóként használni a tó bizonyos részeit.”

Válasz:

A tervezés során megvizsgáljuk a lehetőségét; ez a Liget szintű vízstratégia tervezésének a része.

2.13 Javaslat:

„Talajszint alatt még működik a 'kis patak'. Ez öntözés szempontjából hasznos lehet, vizsgálatot igényel.”

Válasz:

A tervezés során megvizsgáljuk a lehetőségét; a Liget szintű vízstratégia tervezésének a része.

2.14 Javaslat:

„A fenntartáshoz tartozó üzemeltetési költség lényegesen nő, amire a megrendelőnek fel kell készülni. A tervezés során javasolt a majdani fenntartási rendet is figyelembe venni!”

Válasz:

A tervezés folyamatában a kiviteli terv részeként kerül elkészítésre a kertfenntartási, üzemeltetési javaslat, mely a jelenlegi parkfenntartó vállalattal (Főkert Zrt.) történt egyeztetések tapasztalatait is figyelembe véve készül el. A Városliget Zrt. a fenntartásra felkészült, az ehhez kapcsolódó forrás rendelkezésre áll.

2.15 Javaslat:

„Fák kivágása és cseréje nem szabad, hogy egy időben történjen. Lépcsőzetesen kell ezzel haladni, ütemesen (5-10 éves idő intervallumban). Egyszerre haladva túl nagymértékű beavatkozás az ökoszisztémába.”

Válasz:

A fakivágási munkák, amelyek a park térszerkezetének kialakításával kapcsolatosak, illetve a fák állapota miatt szükségesek, hosszú távú kivágási terv alapján végezhetőek csak el.

A faállomány megújítását célzó fakivágások tekintetében első lépésként 10 éves periódusban évenkénti lebontásban történik a fakivágások és pótlások meghatározása mindenkor ökológiai kockázatelemzés, vizuális és 3D tomográfos favizsgálat alapján. A balesetveszélyes vagy növény-egészségügyi okokból nem átültethető fákat szükséges eltávolítani, melyek pótlása a jogszabályoknak megfelelően történik

2.16 Javaslát:

„Egy mindenki által érthető fakivágási stratégia kidolgozása javasolt.”

Válasz:

Tekintettel arra, hogy ezen felvetés a Park tájépítészeti tervezésén túlmutat, ezért a Városliget Zrt.-vel egyeztetetten a válasz a következő:

A faállomány megújítását célzó fakivágások stratégiájának közérthető formában történő publikálása és a fakivágások folyamatába történő lehető legtöbb szakmai kontroll bevonása a Városliget Zrt. kiemelt feladata, mely során a tervezői stábon kívül még több szakmai szervezet, ökológus, és dendrológus bevonását tervezzük.

2.17 Javaslát:

„Összefüggő ökoszisztémaként kell kezelni a ligetet (sok helyen a sekély gyökérzet összefonódva tartja 'talpon' a fákat). Javasolt szakértői csapat bevonása Megrendelő részéről.”

Válasz:

Tekintettel arra, hogy ezen felvetés a Park tájépítészeti tervezésén túlmutat, ezért a beruházó Városliget Zrt.-vel egyeztetetten a válasz a következő:

Természetesen összefüggő ökoszisztémaként kezeljük a Ligetet. A faállomány megújítását célzó fakivágások stratégiájának közérthető formában történő publikálása és a fakivágások folyamatába történő lehető legtöbb szakmai kontroll bevonása a Városliget Zrt. kiemelt feladata, mely során a tervezői stábon kívül még több szakmai szervezet, ökológus, és dendrológus bevonását tervezzük.

2.18 Javaslát:

„Megvalósult projektek bemutatása a negatív következmények elkerülése érdekében. Nemzetközi csapat bevonása javasolt. Konzultáció: London Olimpiai Park és Gödöllő Kastélypark”

Válasz:

Tekintettel arra, hogy ezen felvetés a Park tájépítészeti tervezésén túlmutat, ezért a beruházó Városliget Zrt.-vel egyeztetetten a válasz a következő:

A Városliget Zrt. üzemeltetési csoportja folyamatosan egyeztet hazai és nemzetközi parkfejlesztőkkel, melyek tapasztalatát beépíti a Liget Budapest Projekt terveibe is. (pl.: Bécs, London, Kopaszi-gát... stb.)

2.19 *Javaslat:*

„Önkéntes programok szervezése a liget fenntartásánál”

Válasz:

Tekintettel arra, hogy ezen felvetés a Park tájépítészeti tervezésén túlmutat, ezért a Városliget Zrt.-vel egyeztetetten a válasz a következő:

A park üzemeltetésének részletes modellje a park kiviteli terveinek elkészülte után véglegesíthető. A közösség aktív bevonásának javaslatának lehetőségét megvizsgáljuk.

2.20 *Javaslat:*

„Greencity minősítés megcélzása, a bevett rutintól eltérő, integrált tervezési és kivitelezési feladatok mederben tartásához és kommunikációjához.”

Válasz:

Tekintettel arra, hogy ezen felvetés a Park tájépítészeti tervezésén túlmutat, ezért a Városliget Zrt.-vel egyeztetetten a válasz a következő:

A Liget Budapest Projekt előkészítő szakaszában több nemzetközi minősítési rendszert megvizsgáltunk, mely közül a BREEAM és a LEED került részletes összehasonlításra. A tervezett új épületek és a park szerves egysége okán a BREEAM minősítés mellett tette le a voksát a Városliget Zrt.

2.21 *Javaslat:*

„Faátültetéseknél fontos a megfelelő előkészítés és utókezelés. Invaszív fajok átültetése szakmailag nem javasolt.”

Válasz:

Tekintettel arra, hogy ezen felvetés a Park tájépítészeti tervezésén túlmutat, ezért a Városliget Zrt.-vel egyeztetetten a válasz a következő:

Az átültetéseket megelőzően a kertészeti vizuális felméréseken túl 3D tomográfus favizsgálatot készítettünk az átültetendő fákról, az egészségi állapotuk még pontosabb megítélésére. Ezt követően a kérdéses egyedek átültetéséről szakértői vélemény készül, szükség esetén feltárásokkal, mely meghatározza az előkészítés szükségességét, módját, időintervallumát, majd az átültetés pontos műszaki megvalósítására. az átültetések elő és utógondozási feladatokra az átültetést végző nagy tapasztalató cég, a műszaki ellenőri gárda, és a Főkert, mint üzemeltető a garancia.

2.22 *Javaslat:*

„Minél kisebb beavatkozásra való törekvés.”

Válasz:

Tekintettel arra, hogy ezen felvetés a Park tájépítészeti tervezésén túlmutat, ezért a Városliget Zrt.-vel egyeztetetten a válasz a következő:

A 2013.évi CCXLII. a Városliget megújításáról és fejlesztéséről szóló törvényben meghatározott feladatok kapcsán nem lehet cél a javaslatban foglalt „minél kisebb beavatkozásra való törekvés”, de ennek ellenére is lehetséges egy ökológiailag kedvezőbb állapot elérése, ami a projekt egyik legfontosabb célkitűzése.

A tervek elkészültét követően egy olyan nyilvános eseményt is szervezünk, amelyen áttekinthető módon fogjuk bemutatni, hogy a sok-sok javaslat nyomán milyen végleges, reményeink szerint a lehető legtöbb csoport számára kedvező változásokat hozó tervek születtek a Városliget parkjának megújítására. Erre a nyilvános bemutatóra várhatóan 2017 júniusában kerül sor, amelyre a miniszteri biztos stábjától Önök is meghívást fognak kapni.

Bízunk abban, hogy a jövőben is figyelemmel kíséri a Városliget parkrészeinek fejlesztését. Az illetékes miniszteri biztos honlapján (www.varosligetpark.hu) továbbra is rendelkezésre fog állni minden fontos, a témához kapcsolódó információ.

Budapest, 2017.03.30.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a horizontal line with several vertical strokes of varying heights and widths extending downwards from it.

Szloszjár György
tájépítész vezető tervező
Garten Studio Kft